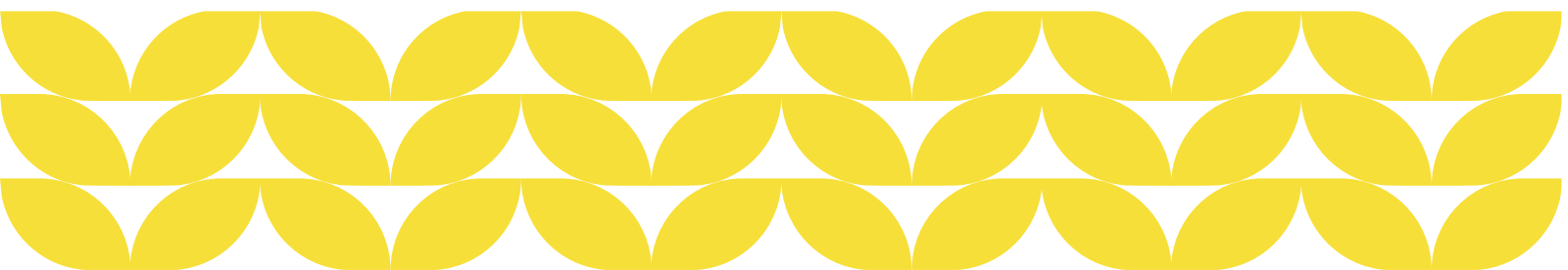

Järvenpään varhaiskasvatus ja esiopetus Toimintasuunnitelma 2023-2024

Varhaiskasvatusjohtajan päätös
10.10.2023

Toimintasuunnitelma: Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan tavoitteet 2023-2024

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen eli Karvin varhaiskasvatuksen laatua määrittävistä indikaattoreista tavoitteiden tarkennukseksi on valittu Järvenpäässä yksi tavoite:

Laadukas pedagoginen toiminta ja oppimisympäristö

Tavoitteen laatua kuvaavat ominaisuudet ovat seuraavat:

- **Pedagoginen toiminta ja oppimisympäristöt**

Henkilöstön ja lasten yhdessä suunnittelema ja rakentama pedagoginen oppimisympäristö kannustaa lapsia leikkimään, liikkumaan, tutkimaan, luomaan ja ilmaisemaan. Oppimisympäristöä arvioidaan ja muokataan säännöllisesti lasten tarpeiden ja mielenkiinnon kohteiden mukaisesti siten, että se haastaa ja innostaa lapsia oppimaan. Vuorovaikutus on myönteistä, välittävää, kannustavaa ja hellää. Henkilöstö sitoutuu lapseen ja lapsiryhmään.

- **Toiminnallinen tasa-arvo ja toiminnallinen yhdenvertaisuus**

Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että mm. sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa. Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila eivät aseta lapsia tai aikuisia eri arvoiseen asemaan.

- **Yhteisöohjautuvuus**

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä yhteisöohjautuva toiminta- ja johtamiskulttuurin tutkimusmatka. Kokeilukulttuuri on vahvistunut keskustelu- ja päätöksentekorakenteiden kriittisellä tarkastelulla ja joustavammalla työnjaolla. Yhteisöohjautuvia ja vertaispohjaisia toimintamalleja käyttöönottamalla vahvistetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön osallisuutta ja hyvinvointia. Yhteisöohjautuvuuden periaatteet istuvat hyvin varhaiskasvatukseen. Ratkaisuja voidaan tehdä arjessa joustavasti ilman turhaa hierarkiaa, kun asiasta on riittävästi tietoa ja hyödynnetään esimerkiksi neuvonantoprosessia. Käynnissä olevalla kehittämishankkeella vahvistetaan yhteisen työn yhdessä tekemistä, koordinoimista, oppimista ja onnistumista.

Yksiköiden tavoitteet sekä niiden toteutuminen

Syksyn nykytila-arviointien perusteella Järvenpään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laadun nykytila on erittäin hyvä syksyllä 2023. Yksiköiden syksyn nykytila-arvioinnissa seuraavat asiat tulivat vahvuuksina esille Järvenpään varhaiskasvatuksessa.

Laadukas pedagoginen toiminta ja oppimisympäristö: vahvuudet	Syksy 2023 ka. max. 5
1. Tuen ja ohjaan lapsia tasa-arvoisesti ja sukupuolesta riippumatta leikkiin sekä muuhun toimintaan	4,7
2. Toimin kannustavana ja välittävänä aikuisena kaikille yhteisön lapsille	4,6
3. Huomaan hyvän lapsessa ja yhteisössä: annan myönteistä huomiota jokaiselle	4,5
4. Tuen päivittäin lasten keskinäistä vuorovaikutusta ja autan lasta liittymään leikkiin	4,5

Varhaiskasvatusyksiköiden arviointien perusteella Järvenpään varhaiskasvatuksen kauden 2023-2024 kaupunkitason tavoitteiksi asetetaan seuraavat asiat, joiden kehittymistä seurataan toimintavuoden aikana arviointien avulla:

Laadukas pedagoginen toiminta ja oppimisympäristö: kehittämisen kohteet	Syksy 2023 ka. max. 5
1. Yksikön/ryhmän pedagogista toimintaa ja oppimisympäristöä on arvioitu yhdessä erityisopettajan tai päiväkodin johtajan kanssa	3,6
2. Yhteisöohjautuvuus on vahvistunut työssäni (mm. kokeilukulttuuri, neuvonpito, parvet)	3,7
3. Jaan ja hyödynnän hyviä kokemuksia leikkiä tukevista oppimisympäristöistä sisällä ja ulkona (esim. autopesula, tankkausasema, kauppa, ja kahvila)	3,8
4. Oppimisympäristömme arvioimiseksi ja muokkaamiseksi taltioimme lasten ideoita, tuotoksia ja toimintaa	3,9
5. Varmistan jokaisen lapsen osallisuuden oman oppimisensa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin	3,9

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- sekä kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelmat

Varhaiskasvatusta koskevan toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun velvoite astui voimaan 1.6.2023. Toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua määrittelee kaksi eri lakia: laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta edellyttää toimipaikkakohtaisia toiminnallisia suunnitelmia. Toiminnallisuudella tarkoitetaan jatkuvaa prosessia, jota tarkastellaan pitkin toimintakautta ja niiden välillä.

Toimipaikkakohtaisuus tarkoittaa Järvenpäässä yksikkökohtaista suunnittelua yksikön ja ryhmien tasolla. Yhdenvertaisuuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjät tai varhaiskasvatuksen toimipaikat ja oppilaitokset ovat velvollisia laatimaan yhdenvertaisuussuunnitelman. Järvenpään varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tehdään toimipaikkakohtaista suunnittelua niin tasa-arvon kuin yhdenvertaisuuden osalta yhteisesti. Toimipaikkakohtainen suunnittelu korvaa varhaiskasvatuspalvelujen vanhan yhteisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Järvenpään varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on osa yksiköiden arviointi-, toimintasuunnitelma ja -kertomusprosessia. Yksiköille ja tiimeille järjestetään toimintakauden 2023-2024 aikana tukea ja ohjausta toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun.

Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä ja sovitaan yhteisistä toimintatavoista lasten tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtaamisen toteutumiseksi. Mahdolliset kiusaamistilanteet käsitellään ja kaikkia osapuolia kuullaan. Ristiriitatilanteissa hyödynnetään Miniverso-sovittelumateriaalia ja käytänteitä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- sekä kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelmien toteutumista käsitellään osana arviointi-, toimintasuunnitelma- ja kertomusprosessia. Maahanmuuttajatoimisto Verson, Perhetalo Joutsikin ja tulkkauspalveluiden kanssa tehdään yhteistyötä.

Toimintaympäristön muutoksia

Lapsimäärä on kasvussa Järvenpään varhaiskasvatuksessa, mikä näkyy erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten määrän kasvussa. Suurin osa esiopetusryhmistä on koulujen yhteydessä. Esiopetusta järjestetään myös suurimmaksi osaksi kunnan toimesta (tilanne syyskuu 2023):

Lasten määrä esiopetuksessa	joista kunnallisessa	joista yksityisessä
485	437	48

Huom. Näissä luvuissa Folkhälsan on luettu mukaan kunnallisen määrään.

Muita varhaiskasvatuksen toimintaympäristöön vaikuttavia tekijöitä tällä hetkellä ovat mm. muuttuva palveluverkko, haastava henkilöstötilanne ja Järvenpään kaupungin vaativa taloustilanne.